

altsaa stegne med $4\frac{1}{2}$ Mill. Udgiften paa § 27 II, hvorfra jeg undtager dem i Litra E., — nemlig Tilskud til private Baner, hvilket tilvejebringes ved Optagelse af Laan — ere stegne fra 2,200,000 Kr. til 9,900,000 Kr., altsaa stegne med 7,700,000 Kr. Der er saaledes paa Udgiftssiden i de 5 Aar, jeg her har nævnt, i alt en Stigning af over 12 Mill. Kr. Samtidig ere imidlertid Statens Indtægter stegne, og tager jeg her de ordinære Indtægter, altsaa saadanne, der ikke ere fremskaffede ved Optagelse af Laan eller paa lignende Maade, nemlig Indtægterne ved Statsbanernes Overskud, ved de direkte Skatter og de indirekte Afgifter, samt endelig Indtægten af Klasse-lotteriet, vil man finde, at disse Indtægter for Finansaaret 1894—95 vare budgetterede til 52,400,000 Kr. og for Finansaaret 1898—99 til 61,400,000 Kr., ere altsaa i denne Periode stegne med 9 Mill. Udgifterne ere saaledes stegne med 12 Mill., Indtægterne med 9 Mill. Kr., og der er i Virkeligheden paa Finansloven efterhaanden fremkommen en større Udgift end Indtægt af omtrent 3 Mill. Kr. Men Følgen deraf er da ogsaa den, at medens Finansloven for 1894—95 sluttede med et budgetteret Overskud af 2,900,000 Kr., sluttede derimod Finansloven 1898—99 med et Underskud af 990,000 Kr. — Det er nu Finansloven, jeg saaledes har taget for og behandlet, men jeg skal villig erkende, at hvis man tager Statsregnskaberne, stiller Forholdet sig noget gunstigere, idet Statsindtægterne ere gaaede ind med større Beløb end budgetteret. Vi have jo Statsregnskaberne foreliggende for Perioden fra 1894—95 til 1897—1898, og i den Tid ere da Indtægterne stegne med over 9 Mill. Kr., det vil sige, at medens Indtægterne paa Budgetterne vare kalkulerede til at stige med 9 Mill. i Løbet af de 5 Aar, ere de ifølge Statsregnskaberne stegne med dette Beløb allerede i de fire Aar. Denne Stigning paa Statsregnskaberne af 9 Mill. er navnlig fremkommen derved, at Stempelpapirsindtægten er stegen med 900,000 Kr., Indførselstølden med $5\frac{1}{2}$ Mill. og Ølskatten med 1,900,000 Kr. Nu vil man kunne indvende mod denne Oversigt, jeg her har givet, at for Budgettet 1898—99 var det Beløb, der var budgetteret til Udgifter paa § 27 II særlig stort, nemlig over 9 Mill. Kr. Det er ganske vist rigtigt, at det er større, end det har været i de foregaaende Aar — paa det foregaaende Budget var det dog allerede over 5 Mill. — men en anden Sag er det jo, om vi i den nærmeste Aarrække kunne gøre Reg-

ning paa en væsentlig Nedgang i saa Henseende. For saa vidt skal jeg henvise til, at det Budget, der nu foreligger for Rigsdagen, viser en Udgift af over 9 Mill. paa § 27 II, stadig med Undtagelse af Litra E. Men det stiller sig ogsaa saaledes for mig, at nogen væsentlig Nedgang her kan ikke ventes. Jeg har selv tidligere gjort en anden Opfattelse gældende, men jeg tror det ikke mere. Statsbanerne have efterhaanden udviklet sig saaledes, at den Trafik, der nu har vokset sig saa stor, ikke kan bestrides uden forskellige ekstraordinære Foranstaltninger. Ikke alene foreligger jo Spørgsmaalet om en ny Ordning af Personbanegaardsforholdene her i Kjøbenhavn til Løsning, men tilsvarende Spørgsmaal komme frem uden for Kjøbenhavn paa forskellige Steder for Stationsbygningers Vedkommende. Der er endvidere Spørgsmaal om Anlæg af Dobbeltspor, om Tilvejebringelse af Broforbindelser og Færgeforbindelser, og endelig er det utvivlsomt, at det rullende Materiel stadig vil trænge til Forøgelse. Men vil man nu endelig holde paa, at vi paa denne Konto kunne blive staaende og maaske ogsaa gaa noget ned i de nærmeste Aar, saa skal jeg henvise til, at vi paa andre Konti kunne vente væsentlig Forøgelse paa Budgettet. Forholdet er jo det, at der staar større Foranstaltninger i Vente — jeg tænker f. Eks. paa Skoleloven — og disse kunne ikke gennemføres nu derved, at man lægger væsentlig større Byrder over paa Kommunerne, end disse have i Forvejen; skal man til saadanne Reforme, er det nødvendigt, at Staten tager hele Udgiften eller i alt Fald langt den væsentligste Del af Udgifterne.

Medens altsaa Statsudgifternes stærke Forøgelse efter min Mening ikke alene vil holde sig, men endogsaa vokse, er det saa, at den Forøgelse, vi have i Indtægterne, væsentlig hidrører fra de indirekte Afgifter, og at det der maa siges at være tvivlsomt, hvorvidt Forøgelsen vil blive ved. Jeg nævnte før, at en væsentlig Del af Indtægterne hidrørte fra Stempelaafgiften, der i Løbet af de 4 Aar var stegen med ca. 1 Mill. Kr. Det er ganske sikkert, at dette maa betragtes som ekstraordinært, og at en saadan stadig Forøgelse ikke paaregnes for Fremtiden. For Ølskattens Vedkommende var Forøgelsen ca. 2 Mill. Kr. Denne Forøgelse skyldes for en væsentlig Del det, at Afgiften er bleven forhøjet, og om man end antager, at Ølforbruget vil stige noget, er det dog ikke saaledes, at man derigennem kan vente